

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku z udziałem zainteresowanych: R.K., C.L., C.K., M.K. i M.J. o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4 grudnia 2025 r., skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 maja 2024 r., sygn. akt III AUa 2167/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) zasądza od skarżącej A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. na rzecz organu rentowego kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 18 października 2021 r., wyrokiem z dnia 15 maja 2024 r.; w pkt 1. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 i oddalił odwołania; w pkt 2. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 i zasądza od A. spółki z o.o. w J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych Oddział w Rybniku kwotę 3600 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia ogłoszenia orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt 3. zasądził od A. spółki z o.o. w J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku kwotę 3600 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

A. spółka z o.o. w J. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 października 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając:

naruszenie prawa materialnego tj. art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 2 pkt. 11 i 12, art. 7 pkt 27, art. 23 ust. 2 i 3, art. 24, art. 141, art. 144 Prawo zamówień publicznych, art. 95 i art. 96 k.c., a nadto naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c., art. 224 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie do rozpoznania niniejszej skargi kasacyjnej z uwagi na fakt, że dotyczy ona istotnego problemu (zagadnienia) prawnego, jakim jest wzajemna zależność przepisów ustawy prawo zamówień publicznych oraz ustawy systemowej.

W ocenie skarżącej (co w szerokim stopniu wynika z niniejszej skargi) całkowicie nieuprawnione jest pomijanie przy wyrokowaniu w oparciu o art. 8 ust. 2a ustawy systemowej przepisów prawa zamówień publicznych (co czynił Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie), które definiują charakter konsorcjum, jako relacji podmiotów, które występując względem zamawiającego równorzędnie - tj. żadne z podmiotów biorących udział w konsorcjum nie występuje w roli podwykonawcy, któregokolwiek z innych podmiotów również stanowiących część konsorcjum. Podmioty takie ponoszą względem zamawiającego solidarną i równorzędną odpowiedzialność i wspólnie realizują, bezpośrednio na jego rzecz, zlecone zadanie.

Tymczasem w skarżonym wyroku Sąd Apelacyjny w Katowicach uznał, że pomimo, iż skarżąca wchodziła w skład konsorcjum trzech spółek (m.in. z

zaineresowanym B. sp. z o.o.) i wspólnie realizowała na rzecz zamawiającego zlecone zadania, to jednocześnie - na gruncie ustawy systemowej - skarżącą łączył z pozostałymi konsorcjantami stosunek podwykonawczy (gdyż w ocenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach, pracownicy/zleceńbiorkcy B. sp. z o.o. wykonywali czynności na rzecz skarżącej). Takie zapatrywanie prowadzi do niezrozumiałego i groźnego dualizmu w rozpatrywaniu stanu faktycznego, gdzie na gruncie przepisów jednej ustawy podmioty nie są w stosunku podwykonawczym, a na gruncie innej ustawy już w takim stosunku pozostają. Nawet jeżeli takie zapatrywanie oceniać z punktu widzenia celowościowej wykładni przepisów prawa ustawy systemowej, to wydaje się, że taka wykładnia jest zbyt daleko idąca, gdyż stoi wprost w sprzeczności z wykładnią (w tym wypadku literalną) przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna Spółki nie może być przyjęta do rozpoznania, co też zresztą dostrzegł Sąd Najwyższy w analogicznych sprawach (zob. postanowienie z dnia 19 marca 2025 r., I USK 143/24, postanowienie z dnia 23 lipca 2025 r. I USK 79/25).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen

prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817).

Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie

zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa.

Sformułowane przez skarżącą problemy prawne, przedstawiane jako zagadnienia prawne i uzasadniające twierdzenie o potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie, nie mają przymiotu istotnych zagadnień prawnych i nie budzą poważnych wątpliwości w zakresie wykładni wskazanych przepisów prawnych. Należy podkreślić, że poza wyrażeniem swoich oczekiwań względem wykładni przepisów ustawy prawo zamówień publicznych i ustawy systemowej, strona skarżąca nie przedstawiła jakiegokolwiek argumentacji prawnej, która mogłaby wykazać, że w niniejszej sprawie powoływany zbieg przepisów obu ustaw rzeczywiście wzbudza poważne wątpliwości interpretacyjne, czy też ich wzajemna wykładnia jest niejasna. Podobnie nie wykazano w żaden sposób, aby w kontekście tych przepisów istniały rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych, czy też Sądu Najwyższego. Nie jest w tym zakresie odesłanie do uzasadnienia zarzutów skargi kasacyjnej, bowiem ta część skargi kasacyjnej spełnia odmienną rolę od uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednak, nawet analiza wyroków wskazanych w uzasadnieniu zarzutów skargi kasacyjnej nie wskazuje na rozbieżność w orzecznictwie sądów. Przypomnieć bowiem należy, że rozbieżność w orzecznictwie występuje wtedy, gdy w podobnych stanach faktycznych różne sądy dokonują odmiennej wykładni przepisów prawa i wydają odmienne rozstrzygnięcia. Sytuacja, w której sąd w zaskarżonym wyroku orzeka odmiennie od utrwalonej linii orzeczniczej innych sądów w podobnych sprawach może świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, a nie o rozbieżności w orzecznictwie. Strona skarżąca zaś nie wskazała na rozbieżne rozstrzygnięcia różnych sądów w podobnych sprawach.

Sumując powyższe, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 398²¹ w związku z art. 98 § 1 k.p.c.

M.G.

[a.]